

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 14746/2022
22.12.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., на раду у ..., чији је пуномоћник Бојан Милосављевић, адвокат из ..., против тужених млт. ББ и млт. ВВ, обоје из ..., чији је законски заступник мајка ГГ из ..., и ГГ из ..., чији је заједнички пуномоћник Марија Алексић, адвокат из ..., ради издржавања малолетне деце, одлучујући о ревизији тужених изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 195/22 од 31.05.2022. године, у седници одржаној 22.12.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужених и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 195/22 од 31.05.2022. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Крушевцу П2 21/21 од 23.02.2022. године, ставом првим изреке обавезан је тужилац да на име доприноса у издржавању малолетне деце ББ и ВВ, обоје из ..., месечно плаћа укупан износ од 200 евра за оба детета, у динарској противвредности, почев од 23.01.2020. године, као дана подношења тужбе, па убудуће најкасније до 15-тог у месецу, за текући месец, исплатом на текући рачун мајке ГГ из ..., док за то постоје законски услови, с тим што ће доспеле рате на име разлике између износа од 150 евра до 200 евра у динарској противвредности месечно исплатити одједном. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужених којим је тражено да се обавезе тужилац да им на име свог доприноса за издржавање мал. ББ и ВВ, поред досуђеног износа ставом првим изреке, плаћа месечно још износ од 200 евра у динарској противвредности за оба детета, почев од дана подношења тужбе. Ставом трећим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 195/22 од 31.05.2022. године, ставом првим изреке, одбијени су као неосноване жалбе тужиоца и тужених и потврђена првостепена пресуда у делу става првог изреке којим је одлучено да обавеза издржавања почиње да тече од 23.01.2020. године као дана подношења тужбе, па убудуће, и у ставовима другом и трећем изреке. Ставом другим изреке, одбачена је као

недозвољена жалба тужених изјављена против става првог изреке првостепене пресуде. Ставом трећим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове другостепеног поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде тужени су изјавили благовремену ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је дао благовремено одговор на ревизију, уз захтев за накнаду трошкова.

Врховни касациони суд је испотао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 18/20), па је оценио да је ревизија тужених неоснована.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку ревизија се не може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је природни – биолошки отац малолетних тужених ББ и ВВ, рођених ...2016. године. Тужилац живи и ради у ... Зарађује око 1.800 – 1.900 евра месечно, од чега стан плаћа 600 евра месечно, комуналне трошкове 120 евра месечно, здравствено осигурање 120 евра месечно, има трошкове за аутомобил, као и кредит. Тужилац има законску обавезу издржавања још једног малолетног детета, ћерке ДД, рођене ...2021. године. Малолетни тужени живе са мајком - законском заступницом у ..., у кући која је власништво баке по мајци. Домаћинство не поседује обрадиво земљиште. Законска заступница малолетне деце странака прима социјалну помоћ у износу од 15.000,00 динара месечно и дечији додатак у износу од 8.000,00 динара месечно, од чега 2.500,00 динара месечно плаћа дажбине (струју, грејање). Потребе за издржавање малолетних тужених (узраста 5,5 година) износе укупно 35.000,00 динара месечно (исхрана 20.000,00 динара, гардероба и обућа 6.000,00 динара, хигијена 2.000,00 динара, играчке, бојице и бојанке 2.000,00 динара, одлазак код лекара 2.500,00 динара).

На основу овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су, позивајући се на одредбе члана 6. став 1., члана 61. став 1., члана 73., члана 77. став 3., члана 154. тачка 1. и члана 272. став 2. Породичног закона, одредбу члана 3. Конвенције Уједињених нација о правима детета и одредбу члана 65. Устава Републике Србије, нашли да је тужилац у могућности да доприноси издржавању малолетне деце ББ и ВВ, овде тужених, у износу од укупно 200 евра месечно (по 100 евра месечно за свако дете) почев од дана подношења тужбе 23.01.2020. године (како је то тражено његовим тужбеним захтевом), имајући у виду како утврђене месечне потребе малолетних тужених на име издржавања од укупно 35.000,00 динара месечно, које потребе деце парничних странака се делимично обезбеђују дечијим додатком у износу од 8.000,00 динара месечно, тако и укупна примања тужиоца, који има велике трошкове живота у ... и обавезу издржавања још једног малолетног детета, при чему малолетним туженима од априла 2020. године шаље на име издржавања 150 евра месечно, те да сходно изнетом нема места обавезивању тужиоца да доприноси

издржавању малолетних тужених са износом од још 200 евра месечно (по 100 евра за свако дете) почев од дана подношења тужбе (како је то тражено њиховим тужбеним захтевом). Према становишту нижестепених судова досуђеним износом на име издржавања обезбеђује се подмирење потреба малолетних тужених и осигурава исти стандард који имају њихови родитељи, при чему егзистенција тужиоца, као дужника издржавања, није угрожена, и биће у могућности да доприноси издржавању и малолетног детета рођеног 2021. године, док остала средства потребна за издржавање малолетних тужених треба да обезбеди њихова мајка не само новцем (прима дечији додатак), него и старањем о њима.

Неосновано се у ревизији тужених указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право из члана 160. Породичног закона, јер је прениско одмерио допринос тужиоца у издржавању малолетних тужених.

Одредбом члана 160. Породичног закона прописано је да се издржавање одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања, а потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода и других околности од значаја за одређивања издржавања, док могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавеза да издржава друга лица и других околности од значаја за одређивање издржавања.

Имајући у виду цитирану одредбу члана 160. Породичног закона и утврђене потребе малолетних тужених као поверилаца издржавања, који су узраста 5,5 година, од 35.000,00 динара месечно (по 17.500,00 динара за свако дете), као и могућности тужиоца као дужника издржавања да доприноси њиховом издржавању (остварује радом у ... зараду од 1.800,00 - 1.900,00 евра месечно, има расходе од око 840,00 евра месечно (без трошкова исхране, трошкова одржавања возила, плаћања кредита и друго), који, поред малолетних тужених, има још једно малолетно дете према коме има обавезу издржавања (рођено 2021. године), имајући у виду да оба родитеља треба да доприносе издржавању детета, руководећи се најбољим интересом детета, и по оцени Врховног касационог суда правилно су нижестепени судови обавезали тужиоца да доприноси издржавању малолетних тужених износом од укупно 200 евра месечно (по 100 евра месечно по детету) почев од подношења тужбе. Овим износом обезбеђује се задовољење услова за правилан и потпун развој малолетних тужених на њиховом садашњем узрасту (деца предшколског узраста), у складу са њиховим утврђеним месечним потребама, како у периоду од утужења до пресуђења, тако и у наредном периоду све док се не стекну законски услови за измену судске одлуке о висини издржавања сходно одредби члана 164. Породичног закона, при чему се тим износом не угрожава егзистенција тужиоца као дужника издржавања, нити доводи у питање његова обавеза да доприноси издржавању још једног малолетног детета. Преостала средства за издржавање малолетних тужених ће обезбеђивати њихова законска заступница која се брине о њима, како потребним новчаним износом, тако и доприносом у виду рада и старања које и иначе свакодневно улаже у њихову негу и подизање. С тога је правилно нижестепеним одлукама одбијен тужбени захтев тужених преко досуђеног износа од 200 евра месечно на име издржавања, а за тражени износ од још 200 евра месечно, као превисоко постављен, с обзиром на утврђене потребе малолетних тужених као поверилаца издржавања и материјалне могућности тужиоца као дужника издржавања.

Указивање у ревизији да ће законска заступница малолетних тужених, по правноснажности првостепене пресуде, остати без социјалне помоћи коју прима нема утицаја на другачију одлуку у овој правној ствари јер је дужна да се радно ангажује ради доприношења издржавању своје малолетне деце, која примају и дечији додатак. Родитељи су дужни да улажу посебне напоре за прибављање потребних материјалних средстава када је у питању њихова обавеза издржавања малолетног детета, а што је законска обавеза и законске заступнице малолетних тужених које се, сходно члану 167. став 2. Породичног закона, ни под којим условима, ни у каквој тешкој материјалној животној ситуацији, не може ослободити. Указивање на примања тужиоца која остварује радом у ... и његов стандард живота, није овде од утицаја јер тужилац, за разлику од законске заступнице малолетних тужених (која живи у кући своје мајке и нема расходе за трошкове закупине), има и веће расходе (што се, између осталог, односи и на трошкове плаћања стана) и има обавезу да доприноси издржавању још једног малолетног детета.

Супротно наводима ревизије, минимална сума издржавања - накнада за хранење и лица на породичном смештају, коју периодично утврђује надлежно министарство, није износ потребан за издржавање, већ само једна од чињеница о којима суд води рачуна кад одлучује о висини издржавања (члан 160. став 4. Породичног закона), тако да се висина средстава неопходних за издржавање утврђује зависно од стварних потреба малолетног детета као повериоца издржавања. У овом случају, с обзиром на узраст малолетних тужених (5,5 година), њихове месечне потребе су утврђене на износ од укупно 35.000,00 динара месечно (по 17.500,00 динара по детету) без обзира на то што је тај износ нижи од износа минималних потреба које прописује надлежно министарство. Код овако утврђених потреба малолетних тужених као поверилаца издржавања, обавезивање тужиоца као дужника издржавања да доприноси њиховом издржавању преко досуђеног износа од по 100 евра по детету (приближно по 12.000,00 динара), значило би да би издржавању требало у целости да доприноси само један родитељ, иако је обавеза оба родитеља да доприносе издржавању деце.

Стога нису основани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Осталим ревизијским наводима тужених се указује на утврђено чињенично стање и исти нису дозвољен ревизијски разлог у смислу члана 407. став 2. ЗПП, ни са изузетком да се у смислу члана 403. став 2. овог закона ради о ревизији у породичном спору за издржавање.

Из наведених разлога одлучено је као у ставу првом изреке на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

Захтев тужиоца за накнаду трошкова за састав одговора на ревизију је одбијен као неоснован јер нису били нужни за вођење ове парнице, у смислу члана 154. став 1. ЗПП.

На основу члана 165. став 1. Закона о парничном поступку одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић